

Handläggare
Carlén Göran

Datum
2011-10-18

Diarienummer
KSN-2011-0356

Kommunstyrelsen

Vindbruksplan – tematiskt tillägg till Uppsalas översiktsplan

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslås besluta

att godkänna samrådsredogörelse för förslag till vindbruksplan med miljökonsekvensbeskrivning – tematiskt tillägg till översiktsplanen för Uppsala kommun - **(bilaga 1)**, samt

att uppmärksamma Sveriges kommuner och landsting på behovet av kontakter med försvarsmakten i syfte att underlätta fortsatt etablering av vindkraft

Ärendet

Kommunstyrelsen beslutade 10 augusti 2011 (§120) om att samrådsbehandla ett förslag till vindbruksplan som tematiskt tillägg (TÖP) till kommunens översiktsplan. Förslaget samrådsbehandlades under tiden 15 augusti till 30 september.

Föredragning

Samrådsaktiviteter, samrådsresultat samt kommunledningskontorets bedömningar och förslag till ändringar i planförslaget framgår av samrådsredogörelsen (bilaga 1). Försvarsmaktens sekretessbelagda riksintressen har drastiskt påverkat antalet områden som kan betraktas som lämpliga för storskalig vindkraft. Inte ens det område som utpekats som av riksintresse för vindkraft kan kvarstå. Tillsammans med andra synpunkter föreslår kommunledningskontoret efter samrådet att endast ett av de 9 områdena kvarstår med beteckningen ”lämpligt”.

Med ledning av kommunstyrelsens beslut kan kommunledningskontoret gå vidare med ytterligare utredningar och överläggningar och ställa i ordning ett förslag till utställningshandling för kommunstyrelsens behandling 23 november. I så fall kan ett reviderat planförslag ställas ut för allmän granskning i två månader med start i skiftet

november/december. Efter eventuella mindre ändringar kan därefter ett planförslag nå fullmäktige för antagandeprövning i mars 2012.

Under utställningstiden bör tidigare tillskrivna markägare få ett utskick som klargör ändringarna efter samrådet, liksom de instanser och privatpersoner som lämnat synpunkter.

Som framgår av samrådsredogörelsen slår totalförsvarets riksintressen undan nästan alla möjligheter för storskaligt vindbruk i Uppsala kommun. Uppsala kommun kan inte ifrågasätta försvarets bedömningar utifrån dess intresse men för att underlätta en fortsatt utbyggnad av vindkraften i Sverige bör kontakter tas med försvarsmakten för att diskutera hur detta ska bli möjligt. Kommunstyrelsen föreslås därför uppmärksamma frågan hos Sveriges kommuner och landsting.

Ekonomiska konsekvenser

Arbetet med vindbruksplanen har gjorts med statsstöd från Boverket. Slutredovisning sker senast 30 november. Bidragsbeloppet är villkorat av att planprocessen nått fram till utställning vid slutredovisningen

Kommunledningskontoret

Kenneth Holmstedt
Stadsdirektör

Handläggare:
Göran Carlén

Datum:
2011-11-02

Diarinummer:
KSN 2011-0356

Samrådsredogörelse

för förslag till vindbruksplan – tematiskt tillägg till översiktsplanen för
Uppsala kommun, samt för den tillhörande
miljökonsekvensbeskrivningen

Introduktion

Kommunstyrelsen beslutade 10 augusti 2011 om att gå ut på samråd med ett förslag till vindbruksplan som är tänkt att bli ett tematiskt tillägg till kommunens översiktsplan (ÖP2010)

Förslaget har remitterats till samtliga uppdragsnämnder samt till ca 150 instanser. Därutöver har ägare till mark i utpekade områden fått en sammanfattning samt karta. Allmänheten har informerats med annonser och webbplatsen Handlingar och sammanfattningar har funnits tillgängliga i kommuninformationen, på bibliotek och på webbplatsen.

Ett samrådsmöte hölls på UKK med ca 60 deltagare. På mötet presenterades planförslaget och en företrädare för vindkraftsbranchen redogjorde för några vanliga frågeställningar i samband med vindkraftsetableringar. Uppsala kommun deltog också på ett motsvarande möte i Heby, dit även Uppsalabor bjudits in.

Samrådstiden varade från ca 15 augusti till 30 september 2009. Samrådet har engagerat markägare, vindkraftsintressenter, näroende till föreslagna vindbruksområden, intresseföreningar samt myndigheter och organisationer. Totalt inkom 67 yttranden från kommunala instanser, medborgare och övriga aktörer. Av dessa var 26 yttranden med synpunkter från privatpersoner, därav 18 med bostäder i Smara, Norrtälje kommun. Från instanser inkom 29 svar med synpunkter samt 12 utan erinran. Fyra instanser har aktivt avstått från yttrande.

Läsanvisning

Först kommer kommunledningskontorets *sammanfattande bedömning och förslag till förändringar i planförslaget* som ger en bild av knäckfrågorna och hur de föreslås hanteras. Slutligen följer kommunledningskontorets *sammanställning och kommentarer till inkomna yttranden under olika ämnesrubriker*, som är den mer detaljerade genomgången av samrådsyttrandena och där samtliga förändringsförslag inför utställningen av planen återfinns, markerade så här med grått

Yttrandena i sin helhet finns sammanställda i en pärm på kommunledningskontoret.

Innehållsförteckning

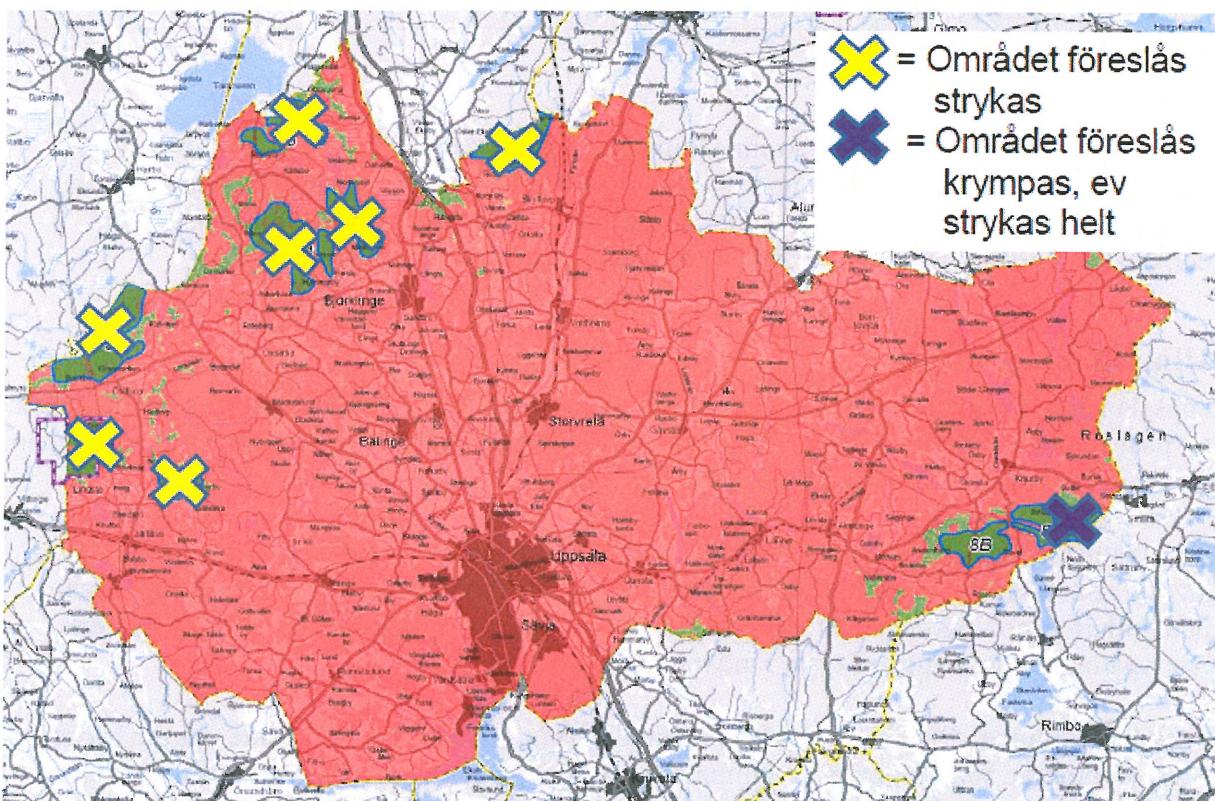
INTRODUKTION	1
Läsanvisning	1
1. SAMMANFATTANDE BEDÖMNING OCH FÖRSLAG TILL FÖRÄNDRINGAR I PLANFÖRSLAGET ...	3
3. ÄMNESEVIS SAMMANSTÄLLNING OCH SAMMANFATTNING AV INKOMNA SYNPUNKTER SAMT KOMMUNLEDNINGSKONTORETS KOMMENTARER.....	4
<i>Inledning</i>	4
<i>Allmänt om process</i>	4
<i>Planens innehåll och inriktning</i>	5
Tydlighet och transparens	5
Mellankommunala frågor.....	6
Målsättningar mm	6
Generellt om utfallet på plankartan.....	6
Tekniska utgångspunkter	7
Gårdsverk och hobbyverk	7
Generellt om att bygga ut vindkraft	8
<i>Beaktande av särskilda intressen och förutsättningar</i>	8
Skyddsavstånd mm till infrastruktur	8
Flyg.....	9
Geologi och hydrologi	10
Djurliv.....	10
Övrigt.....	11
<i>Synpunkter på förslag till "lämpliga områden" för storskalig vindkraft</i>	12
Område 1	12
Område 2	12
Område 3	12
Område 4	13
Område 5	13
Område 6	14
Område 7	14
Område 8	15
8A.....	15
8B.....	16
<i>"Möjliga områden"</i>	17
<i>Detaljer</i>	17
<i>Övriga "medskick"</i>	18
<i>Synpunkter på MKB:n</i>	19
Bilaga 1. Översikt över inkomna samrådsyttranden	20

X. Sammanfattande bedömning och förslag till förändringar i planförslaget

Försvarsmaktens sekretessbelagda riksintressen kommer i konflikt med vindkraftsutbyggnad i de föreslagna områdena 1-7 och slår ut möjligheten att anlägga vindkraftsparker där. Det gäller således också område 1 som pekats ut som riksintresse för vindbruk. Totalförsvarets riksintresse har företräde enligt lag. Område 1-7 stryks därför.

De två återstående föreslagna ”lämpliga områdena” är område 8A och 8B i östra delen av kommunen. Norrtälje kommun, ett stort antal boende i Smara strax öster om kommungränsen samt ytterligare några instanser föreslår att området stryks eller ser svårigheter med att anlägga en vindkraftspark i 8A, med hänvisning till orörd natur, boendemiljö, visuella intrång, friluftsliv etc samt ett havsörensrevir. Kommunledningskontoret föreslår att området krympas ned eller stryks.

Område 8B kvarstår än så länge som relativt konfliktfritt och kunna kvarstå och möjligent utökas något åt väster, delar som i planförslaget markerats som ”möjligt område” för vindkraft. Detta område bör, liksom eventuell kvarstående del av 8A få en något fördjupad beskrivning inklusive värden i närområdet att ta hänsyn till vid etablering av vindkraft.

Samrådsresultatet avseende föreslagna ”lämpliga områden” för storskalig vindkraft. Endast 8B kvarstår och kan eventuellt utvidgas något över den ljusgröna ytan i väster (“möjligt område” i samrådsversionen).

Vad gäller de områden som betecknats som ”möjliga” för vindkraft föreslår kommunledningskontoret att de kvarstår, i den mån de inte slås ut av försvarsmaktens sekretessbelagda riksintressen. Försvaret har inte analyserat detta under samrådet, men gör det under oktober, vilket kan ge ett förnyat underlag till dess planen ska ställas ut.

Kommunledningskontoret föreslår vidare att kategorin ”olämpliga områden” utgår och de rödmarkerade delarna på kartan därmed tas bort. En träffsäkrare – men alltför långrandig – beteckning skulle ha varit ”område där det är olämpligt eller kan vara förenat med stora konflikter att etablera vindkraft”. Kategorin tjänade ett pedagogiskt syfte under samrådet. Som markanvändningssort på en plankarta blir det onödig statiskt över tid, då de bakomliggande intressena förändras.

Skrivningarna kring gårdsverk förtädligas och miljökonsekvensbeskrivningen kompletteras avseende fåglar, fladdermöss och grundvatten.

Kommunledningskontoret avser för övrigt föra samtal kring vindbruksintressena direkt med försvarsmakten tillsammans med Länsstyrelsen och Heby kommun för att så långt möjligt reda ut vilka villkor som gäller.

För samtliga förändringsförslag se det gråmarkerade i kommunledningskontorets kommentarer under respektive rubrik i nästa avsnitt

3. Ämnesvis sammanställning och sammanfattning av inkomna synpunkter samt kommunledningskontorets kommentarer

Inledning

För att få en överblick över de inkomna kommentarerna och synpunkterna har de samlats under ett antal huvudteman med underrubriker. Där redovisas utdrag från yttrandena, ofta förkortade för att få fram kärnbudskapet. Endast synpunkter tas upp här. Samtyckanden redovisas inte. Efter dessa utdrag följer kommunledningskontorets kommentarer

Allmänt om process

Uppsala naturskyddsförening: Det öppna mötet domineras av vindkraftsrepresentanter. Allt var positivt för vindkraften. En del av det som framfördes var inte trovärdigt. Att problem kan uppstå vid vindkraftsetableringar kan inte negligeras.

En privatperson kände sig på det öppna mötet tämligen ensam bland en hoper kommun- och länsstyrelseanställda, konsulter, markägare och ett gäng företrädare för vindkraftsindustrin med dollartecken i ögonen. Det var inte lugnande då en av vindkraftsföreträdarna försökte övertyga om att det byggs så tysta vindkraftverk nuförtiden.

Smara samfällighetsförening samt flera yttranden från privatpersoner boende vid Smara, strax öster om område 8A, i Norrtälje kommun menar att Uppsala kommun inte tagit någon hänsyn till förhållandena på andra sidan kommungränsen, såsom boende och natur- och kulturväden. De anser också att informationen varit bristfällig, att remisstiden varit kort och förtäljer vidare att Norrtälje kommuns tjänstemän beklagat att remisstiden varit för kort. Några har missuppfattat samrådsdokumentet och har fått uppfattningen att kommunen beslutat att lägga en vindkraftspark i området.

Länsstyrelsen menar att det i landskapskonventionens anda är viktigt att höra medborgarna ifråga om hur de använder och uppfattar landskapet.

Länsstyrelsen understryker att det av det tematiska tillägget måste framgå vad som därmed ändras i den gällande översiktsplanen i termer av markanvändning och riktlinjer.

Kommunledningskontorets kommentar

Det öppna mötet domineras inte av vindkraftsrepresentanter, men flera sådana var närvarande – och talföra. Uppsala kommun har valt att föra fram ett planförslag som inte till alla delar är fullt genomlysta, för att låta samrådet föda planarbetet, bland annat genom synpunkter från grannkommuner/län. Direkt information har inte gått ut till några närboende till föreslagna områden, vare sig i Uppsala kommun eller angränsande kommuner. Det är en resursfråga. Webbpublicering, annonser och mediabevakning har uppenbarligen också räckt för att nå över kommungränsen. Samrådstiden var utsatt till 45 dagar, de instanser som begärt respit har fått det. Att på djupet höra medborgarna om hur de använder och uppfattar landskapet i och kring de föreslagna områdena kräver stora insatser. Samrådsutskicket har gått till lokala föreningar för att sådana aspekter ska kunna fångas upp. Vid antagandet av det tematiska tillägget kommer följdändringar i den gällande översiktsplanen att tydligt framgå.

Planens innehåll och inriktning

Tydlighet och transparens

Länsstyrelsen menar att både kommuntäckande kartor och delområdeskartorna bör ges större format. Delområdeskartorna bör kompletteras med exempelvis naturvärden, kulturvärden, riksintressen, friluftsliv i områdenas omgivning, inkluderande förhållanden på andra sidan kommungränsen där så är relevant. Beskrivningarna av respektive ”lämpligt område” bör kompletteras med vilka känsliga miljöer kan komma att påverkas av etableringar och ge riktlinjer för hur dessa kan hanteras. Vidare kan anges känsliga vyer/betraktelsepunkter varifrån det är extra viktigt att belysa effekterna av vindetableringar.

Ett par privatpersoner efterlyser tydligare kartor för ”lämpliga områden” och dess omgivningar.

Länsstyrelsen vill att motiven till riktlinjer tydliggörs, t ex varför vindkraft bedöms olämpligt i vissa områden.

Uppsala naturskyddsförening: På fotomontagen syns kraftverken knappt, men det mänskliga ögat kan urskilja detaljer bättre än kameran.

Kommunledningskontorets kommentar

De kommuntäckande kartorna kan studeras i valfritt format på kommunens webbplats, vilket bör räcka. Delområdeskartorna görs större till utställningsversionen och kompletteras med förhållanden i sin nära omgivning. Det gäller även beskrivningarna. Hänsynsriktlinjerna ses över.

Motiven till olika riktlinjer kommer att tydliggöras. På fotomontagen har vingarna ritats ut skarpare än i verkligheten för att kompensera för skillnader i upplevelser.

Mellankommunala frågor

Länsstyrelsen anser att GIS-analysen som används för att identifiera ”olämpliga områden” också ska sträcka sig över kommungräns. Vidare bör fortsatt samråd ske med angränsande kommuner och län i planarbetet.

Länsstyrelsen menar att de områdesspecifika riktlinjerna bör kompletteras med att ”samråd ska ske med angränsande kommuner och länsstyrelse” där gränsöverskridande påverkan bedöms möjlig. Miljö- och hälsoskyddsnamnden understryker också vikten av samråd med angränsande kommuner.

Kommunledningskontorets kommentar

GIS-analysen har sträckt sig delvis över kommungräns. Fortsatt samråd sker i planarbetet avseende påverkan på värden på andra sidan kommungränsen. Det skrivs också in i relevant områdesbeskrivning att samråd med angränsande kommuner behöver ske inför en eventuell etablering med vindkraft.

Målsättningar mm

Länsstyrelsen efterlyser resonemang och ställningstaganden om det är rimligt med 170 vindkraftverk i kommunen och att kommunala mål kring vindkraft förs fram. En prioritetsordning skulle kunna åsättas för en etappindelad utbyggnad.

En privatperson efterlyser kommunala mål kring vindkraftsutbyggnad i kommunen och/eller att en viss del av kommunens elförbrukning ska komma från vindkraft

Vattholma i samverkan (VIS): Antalet ”lämpliga områden” kan vara för få i ett långsiktigt perspektiv”, VIS förutsätter att ytterligare kan tillkomma framöver.

VIS: planen bör kompletteras med en genomförandestrategi kring hur privata aktörer och kommunen kan samverka för att åstadkomma utbyggnad. Om inte tillräckligt intresse finns från privata aktörer bör kommunen agera på egen hand. Efterfrågan på el kommer inte att minska, så det är inte förknippat med något större ekonomiskt risktagande

Kommunledningskontorets kommentar

Rimligheten med 170 vindkraftverk ges av förutsättningarna. Under samrådet har förutsättningarna genomlysts med fler förtecken och det ser ut att bli avsevärt färre lämpliga områden än vad som försöksvis lades ut i samrådsversionen. Kommunens mål om att främja övergången till ett resurssnålt och klimatneutralt energisystem kan vara tillfyllest givet förutsättningarna för vindkraft i kommunen. Etappindelning är inte aktuellt, bland annat för att antalet lämpliga områden minskat dramatiskt efter samrådet. Om restriktioner släpper och intresset för vindkraftsutbyggnad är stort kan andra områden komma ifråga. Med hänsyn till de svaga förutsättningarna i termer av lämpliga områden synes det inte rimligt att koppla någon särskild genomförandestrategi till planen. Samrådsaktiviteterna har i sig själva givit upphov till aktivitet hos vindintressenter som gjort egna undersökningar i de utpekade områdena och haft kontakt med markägare.

Generellt om utfallet på plankartan

Björklinge hembygdsförening menar att det är litet märkligt att ”alla” vindkraftverk ska trängas i de norra delarna av kommunen.

En privatperson i en grannkommun anser det provocerande att samtliga föreslagna områden ligger nära gränserna till grannkommunerna och kan inte undgå misstanken att syftet är att så som möjligt av kommunens egna invånare ska drabbas. Ytterligare en person anser att planen ska ändras så att enbart Uppsala kommun får lida för vindkraftsverk som byggs.

Nordex AB menar att beteckningen ”olämpligt område för vindkraft” bör utgå eftersom förutsättningarna i dessa områden kan ändras med tiden utan att översiksplanen ändras. Prövning bör även kunna göras i sådana områden enligt miljöbalkens intentioner för varje särskild plats och tillfälle.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden menar att benämningarna på olika områden behöver modifieras och förtydligas så att det framgår att det handlar om storskalig vindkraft.

Kommunledningskontorets kommentar

Att de föreslagna områdena fallit ut som de har gjort beror i hög grad på att försvarets stoppområde kring Uppsala flygplats slår undan vindkraftsmöjligheter på merparten av kommunens territorium. Gränsområdena är dessutom till stor del glest befolkade skogsområden – på båda sidor kommungräns.

Kategorin ”olämpligt område” bör slopas. Den tjänade ett pedagogiskt syfte under samrådstiden, men är för kategorisk och för statisk för att vara rimlig att lägga över så gott som hela kommunens territorium. För övriga kategorier klargörs att det gäller storskalig vindkraft

Tekniska utgångspunkter

Uppsala naturskyddsförening: Vid det öppna mötet framgick att ”normalhöjden på ett stort vindkraftverk i Uppsala kan förväntas bli högre än vad som nämns i planhandlingen. Konsekvenserna av det bör synas i planhandlingen. Uppsala universitet: navhöjderna är idag ofta 105-120 meter, snarare än de 90m som nämns i handlingen

En privatperson undrar om planens överväganden skulle ändras om man beaktade ny teknik, exempelvis vertikalaxlade vindkraftverk.

Kommunledningskontorets kommentar

Skyddsavstånd mm varierar med höjder, rotordiametrar och teknik. Vid faktisk etablering belyses detta ingående, till dess kan den grova avgränsning som gjorts duga. Fotomontagen kan ritas om till de högre navhöjderna.

Enstaka medelstora verk, gårdsverk och hobbyverk

Byggnadsnämnden önskar tydliggöranden av vad som ska räknas som gårdsverk (tornhöjd 20-50m) och av de delar i texten som har bärning på sådana verk.

En privatperson efterlyser riktlinjer för hobbyverk inom detaljplanelagt område som ger den enskilde intressenten en fingervisning om vad som gäller utan att var och en ska behöva vända sig till stadsbyggnadskontoret för ett avgörande.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden föreslår att ytterligare kartmaterial tas fram med syfte att ge planeringsunderlag för etablering av medelstora vindkraftverk med en tornhöjd över 50 meter men som kan placeras närmare bostäder, infrastruktur etc än de riktigt storskaliga. Ett sådant underlag kan öka vindkraftsproduktionen genom att det underlättar för lokala aktörer som kan förväntas ha ett intresse att investera i egen vindkraft och förenklar handläggning av

anmälningar och bygglovsansökningar för verk som inte är så stora att de kräver tillståndsprovning.

Kommunledningskontorets kommentar

Texten kring gårdsverk förtydligas. Ett stycke om hobbyverk förs också in. Ett sådant underlag som miljö- och hälsoskyddsnämnden efterlyser kan möjligen vara intressant att ta fram om inte försvarsmaktens sekretessbelagda intressen är överordnade i så gott som hela kommunen. Försvarsmaktens analys av ”möjliga områden” (se under den rubriken) kommer att ge viss indikation. Därutöver avser kommunledningskontoret att under den närmaste månaden föra närmare dialog med försvarsmakten kring vindbruksfrågorna i kommunen.

Generellt om att bygga ut vindkraft

En privatperson anser att vindkraften måste stoppas eftersom den förstör den sista naturrest vi har kvar. En annan person tror mer på biogas från större djurproducenter och på vågenergi. Ytterligare en person tror att det vindkraftens baksidor kommer att ge surt efter, dra ner på energianvändningen istället. En fjärde person anser att vindkraftverk medför en enorm förstörelse av landskapet. En privatperson från en grannkommun menar att vinsterna med vindkraft är små och att det är dags att tänka om. Ett par andra anser att vindkraften leder till ökade elpriser för konsumenterna.

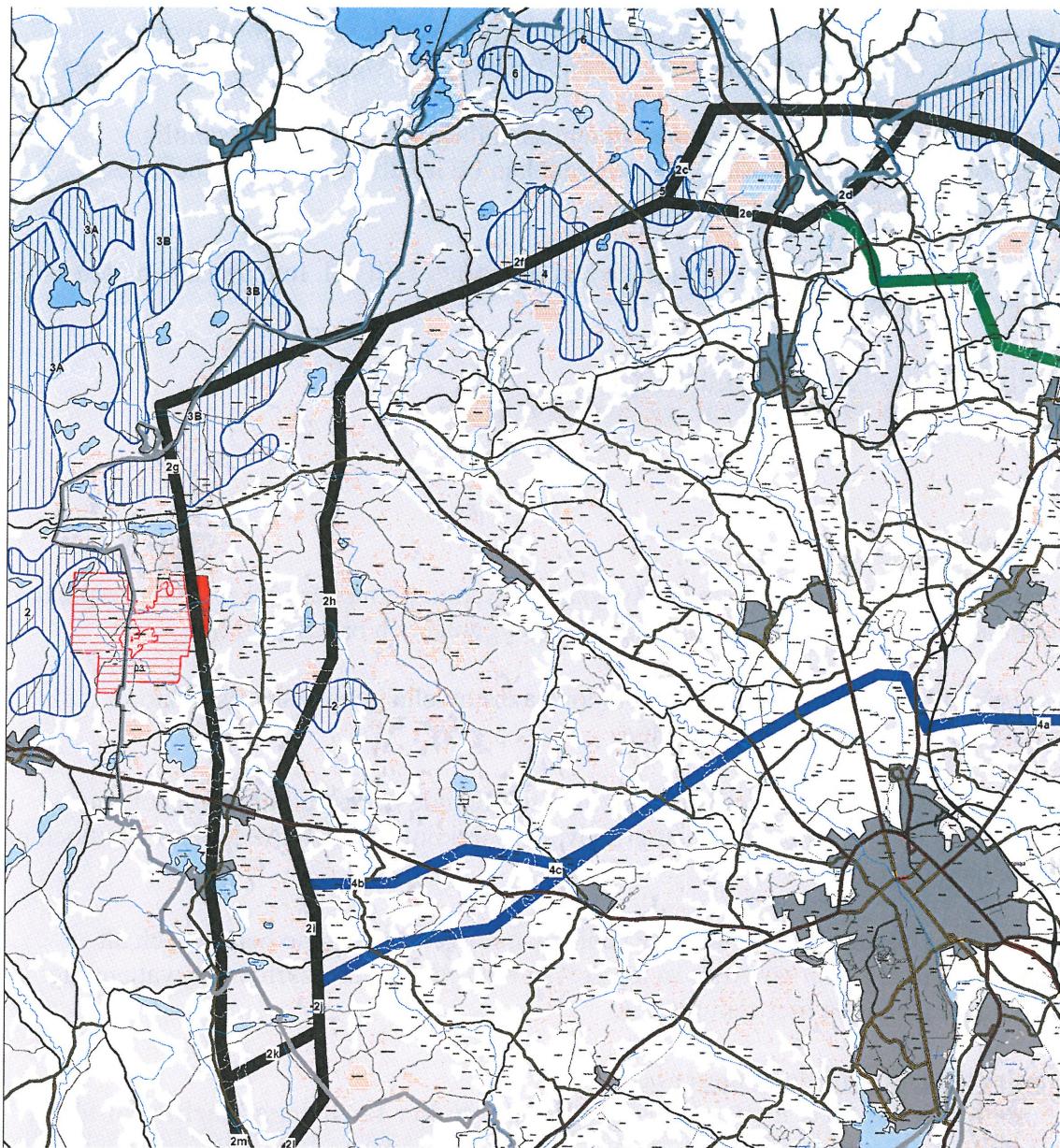
Kommunledningskontorets kommentar

Kommunledningskontoret avstår från kommentar

Beaktande av särskilda intressen och förutsättningar

Skyddsavstånd mm till infrastruktur

Länsstyrelsen och Svenska kraftnät vill att vindbruksplanen och samtliga dess föreslagna ”lämpliga” områden revideras så att deras rekommendationer kring avstånd från kraftledning mm beaktas, både avseende befintliga och planerade ledningar (se bilden nedan). Bland annat anförs olika avstånd till kraftledning för skilda höjder av verk (se vidare i yttrandet).

Alternativa korridorer för en ny 400 kV kraftledning mellan Råsten och Hamra. Svenska kraftnäts huvudalternativ löper genom flera föreslagna vindbruksområden (blåa och röda skräfferingar) (kommunens bearbetning)

Vattenfall eldistribution vill också att handlingen modifieras vad gäller skyddsavstånd till kraftledning (se yttrandet)

Trafikverket vill att det tydliggörs i handlingen att skyddsavståndet mellan vindkraftverk och järnväg ska vara minst verkets totalhöjd plus 20 meter, att minsta avstånd till väg är verkets totalhöjd samt att minsta avstånd oavsett höjd är 50 meter både till väg och järnväg.

Kommunledningskontorets kommentar

Den föreslagna kraftledningens påverkan på vindbruksområden kommenteras för respektive område längre fram i denna redogörelse. Vad gäller skyddsavstånd till kraftledningar, väg och järnväg så tydliggörs detta i utställningsversionen av planen

Flyg

Trafikverket vill tydliggöra att Uppsala flygplats är av riksintresse även för civil luftfart. Inom såväl civila som militära flygplatser MSA-områden (55 km-radie) krävs att alla byggnationer

över 20 meters höjd lokaliseringsbedöms av såväl luftfartsverket som berörd flygplats. Arlanda flygplats är också ett riksintresse. Även Arlandas MSA-område berör kommunen

Länsstyrelsen och Försvarsmakten menar att den så kallade MSA-ytan runt samtliga flygplatser bör redovisas i rapporten, eftersom det kan bli höjdbegränsningar inom detta område (55 km radie runt varje flygplats)

Uppsala universitet: Försvarets stoppområde kan ifrågasättas till del. Inte minst kan gårdsverk vara vara möjliga på flera platser.

Kommunledningskontorets kommentar **MSA-områdena som berör Uppsala arbetas in i planen.**

Geologi och hydrologi

Länsstyrelsen och SGU menar att de geologiska förutsättningarna bör beskrivas för respektive utpekat område inklusive förutsättningarna för vägbyggnad och ballastmaterial.

Länsstyrelsen vill att vindbruksplanen ska redovisa eventuella geologiska riskfaktorer, t ex risk för ras eller skred, i utpekade områden.

SGU anser att etableringen av vindkraftverk med tillhörande infrastruktur kan innebära negativ påverkan på grundvatten och att grundvattenförekomster därför redovisas i text och på kartor i planhandlingen.

Föreningen vårdar Uppsala menar att själva anläggandet av vägar måste beröras och att befintliga skogsbilvägar bör utnyttjas så mycket som möjligt, så att myrmarker, vattendrag och hydrologi påverkas så litet som möjligt

Kommunledningskontorets kommentar **Kommunledningskontoret menar att efterföljande studier får bringa klarhet i anförda frågor. I mån av tillgängliga underlag kompletteras områdesbeskrivningarna med ovan efterfrågade förhållanden.**

Djurliv

Upplands ornitologiska förening: utpekandet av ”lämpliga områden” har skett på otillräcklig grund eftersom data saknas om häckningsplatser för örn eller annan häckande eller sträckande fågel. Fåglar nämns över huvud taget inte i dokumentet. Upplands ornitologiska förening har under 2011 tagit fram ett dokument med potentiella konfliktområden för länsstyrelsens räkning. Varje vindkraftsetablering måste inkludera en standardiserad utredning av förekomst och påverkan på rastande, flyttande och häckande fåglar. Att som Uppsala kommun på ett alltför tidigt stadium låsa fast sig vid ett antal områden försvårar möjligheten att ta fram alternativ utifrån vad som senare framkommer vid en sådan utredning.

Föreningen vårdar Uppsala påpekar att risken för fåglar, särskilt sträckfågel och rovfågelsrevir, måste behandlas i planen.

Länsstyrelsen anser att påverkan av vindkraftsexploateringar på fåglar och fladdermöss bör inarbetas i planen och att ev anpassning ska ske av de ”lämpliga områdena” där det finns tydliga konflikter. Länsstyrelsens nu framtagna planeringsunderlag (se ovan) bör inarbetas i

planen tillsammans med sakkunnig. Därutöver bör kontakt tas med naturhistoriska riksmuseet angående havsörnsförekomster i kommunen.

Uppsala universitet: Fåglar och fladdermös är de djurgrupper som påverkas mest av vindkraft. Här saknas tillräcklig kunskap om häckningsplatser och stråk. Upplands ornitologiska förening och expertis inom Uppsala universitet och SLU bör engageras i arbetet. Utbyggnadsmöjligheterna kommer sannolikt att påverkas.

Uppsala naturskyddsförening: Fåglar nämns inte i förslaget. Hur påverkas satsningen på vitryggig hackspett av områdena söder om Tämnaren?

Björklinge hembygdsförening anför att det saknas skrivningar om påverkan på det viltet.

Kommunledningskontorets kommentar

Frågorna om fåglar och fladdermöss förs in i plandokumentet. Påverkan på övrigt vilt får klargöras i samband med exploateringsinitiativ.

Övrigt

Länsstyrelsen anser att en något mer ingående naturnuvärdesanalys bör ske för de områden som pekas ut som lämpliga för vindkraft så att ev konflikter kan bedömas. De GIS-skikt över artpunkter samt våtmarksinventeringen kan vara kompletterande underlag.

Energimyndighetens ståndpunkt är att vindbruk i stor utsträckning är förenligt med riksintressen för såväl naturvård som friluftsliv, vilket även kan påvisas genom praxis i sakfrågan, samt understryker att även vindbruk är ett rikaintresse vilket bör tydliggöras /s 43 och 46).

Uppsala naturskyddsförening: Förslaget berör stora opåverkade områden. Svenska kraftnäts förstudie för en 400 kV-ledning från Råsten till Hamra berör också dessa områden. En samplanering för att minimera påverkan borde ske.

Uppsala universitet: Närheten till och kapaciteten i elnäten inom respektive område beskrivs inte. Det är faktorer som påverkar investeringsekonomin.

Länsstyrelsen vill att kommunen motiverar de avstånd som valts i GIS-analysen, exempelvis 1 km till kyrka respektive 2 km mellan grupper av vindkraftverk. För det senare finns rekommendationer om ett minsta avstånd på 3-5 km. Länsstyrelsen menar att skyddsavstånd till kyrkor (kulturmiljö) bör sättas längre än 1 km, eftersom vindkraftverk kan upplevas som dominerande inom 5 km, storskaliga anläggningar inom 10 km. Länsstyrelsen anser att riktsatser för skyddsavstånd bör diversifieras för att klara olika höjder och storlekar på vindkraftparkar.

Kommunledningskontorets kommentar

Fördjupad naturnuvärdesanalys görs i någon mån utifrån befintligt underlag.

Vindbruket som riksintresse tydliggörs. Vindbruk i de områden som berörs av den planerade kraftledningen synes inte längre vara aktuell (se nedan för resp område). Elnätsfrågorna får klargöras på djupet i samband med exploateringsinitiativ.

Samrådsresultatet minskar dramatiskt antalet områden, varför en revidering av GIS-analysen inte är aktuell. Länsstyrelsens förslag till skyddsavstånd kan annars vara relevanta att använda, vilket förs in i den reviderade planens beskrivningar.

Synpunkter på förslag till ”lämpliga områden” för storskalig vindkraft

Område 1

Förvarsmakten: Vindkraftverk i detta område kan ge stora störningar på försvarets tekniska system.

SGU: Geologiska förutsättningar att lägga till: Stor mängd svallsand- och svalgrusavlagringar runt höjderna. Schaktning/vägbyggnad kan innehålla stora ingrepp i naturgrusavlagringar.

Föreningen vårdar Uppsala: Högbo flygsanddyner måste lämnas intakt – en för Uppland mycket ovanlig formation

Fritids- och naturvårdsnämnden: Riksintresset för vindbruk är tyvärr olyckligt lokaliserat från naturvårdssynpunkt. Det tar i anspråk en stor och central del av ett större vildmarksområde av norrländskaraktär i det område man populärt kan kalla ”upplands tak” (den mest höglänta delen av Uppland). Här finns vidsträckta skogs- och myrmarker, där vissa är helt opåverkade av dikning. Visserligen har de stora våtmarkerna undantagits i detta planförslag. Men där det finns mycket våtmark finns det också mycket fågel, vilket innehåller att det är olämpligt att lokalisera vindkraftverk även i närheten av större våtmarker. Området utgör också ett viktigt friluftsområde där Upplandsleden passerar igenom.

Kommunledningskontorets kommentar

Förvarsmaktens ställningstagande innehåller att området måste strykas

Område 2

Förvarsmakten: Vindkraftverk i detta område kan ge stora störningar på försvarets tekniska system.

Svenska kraftnät: Området genomkorsas av en föreslagen sträckning för 400 kV-kraftledning enligt förstudie (Råsten-Hamra)

SGU: Geologiska förutsättningar att lägga till: Mycket blockrik terräng som kan försvåra schaktningsarbeten för vägbyggnad.

Fritids- och naturvårdsnämnden: Områdesbeskrivningen bör kompletteras med att det finns en nyckelbiotop här

Kommunledningskontorets kommentar

Förvarsmaktens ställningstagande innehåller att området måste strykas

Område 3

Förvarsmakten: Vindkraftverk i detta område kan ge stora störningar på försvarets tekniska system.

Svenska kraftnät: Området genomkorsas av en föreslagen sträckning för 400 kV-kraftledning enligt förstudie (Råsten-Hamra)

SGU: Geologiska föruts att lägga till: Småkuperat med ofta tunna jordlager och stor mängd berggrundsbrottningar, som kan försvåra vägbyggnad men ger goda möjligheter att välja bergfundament.

Föreningen vårda Uppsala: Stigsbo rödmosse strax öster om området är naturreservat och en av kommunens mest skyddsvärda våtmarker. Mossen måste ges ett tillräckligt skyddsavstånd.

Fritids- och naturvårdsnämnden: Områdesbeskrivningen bör kompletteras med att det finns en nyckelbiotop här

Kommunledningskontorets kommentar

Försvarsmaktens ställningstagande innehåller att området måste strykas

Område 4

Förvarsmakten: Vindkraftverk i detta område kan ge stora störningar på försvarets tekniska system.

Svenska kraftnät: Området genomkorsas av en föreslagen sträckning för 400 kV-kraftledning enligt förstudie (Råsten-Hamra)

En privatperson understryker livskvaliteten att kunna vistas ute i orörd skog och mark och få lyssna till naturens egna ljud: vindens sus i träden, porlande vatten, fågelsång. Och att se vackra vyer.

SGU: Geologiska föruts att lägga till: Mycket blockrik terräng som kan försvåra schaktningsarbeten för vägbyggnad.

Föreningen vårda Uppsala: Det stora flyttblocket ”myggstenen” måste ges ett respektavstånd och de två mindre sjöarna måste tas hänsyn till. Det planerade Risboreservatet måste tas hänsyn till.

Fritids- och naturvårdsnämnden: Områdesbeskrivningen bör kompletteras med att det finns ett par nyckelbiotoper här och att det planerade naturreservatet Risboskogen finns i närheten.

Länsstyrelsen: vindkraftsetableringar som påverkar närlägna riksintresset Bälinge mossars (C28) kärnvärden bör undvikas. Hur riksintresset kan tillgodoses bör beskrivas.

Kommunledningskontorets kommentar

Försvarsmaktens ställningstagande innehåller att området måste strykas

Område 5

Förvarsmakten: Vindkraftverk i detta område kan ge stora störningar på försvarets tekniska system.

Svenska kraftnät: Området genomkorsas av en föreslagen sträckning för 400 kV-kraftledning enligt förstudie (Råsten-Hamra)

Länsstyrelsen: vindkraftsetableringar som påverkar närlägna riksintresset Sätunas (C27) kärnvärden bör undvikas. Hur riksintresset kan tillgodoses bör beskrivas.

SGU: Geologiska föruts att lägga till: Mycket blockrik terräng som kan försvåra schaktningsarbeten för vägbyggnad.

Andra områden ligger nära sjöar eller stora våtmarker, d.v.s. riskerar att komma i konflikt med fågellivet. Det gäller följande områden:

Fritids- och naturvårdsnämnden: Områdesbeskrivningen bör kompletteras med att det i närheten finns stora våtmarker (Velången, Vissjön mfl) med naturvärden

Kiplingebergs gods, Sätuna AB och Norunda häradsallmänning föreslår att område 5 avgränsas som större och sammanhängande område ungefär med följande gränser (inkl bebyggelse): Närligevägen i söder, Harbovägen i väster, Velången och Vissjön i norr, samt väg 600 (gamla E4 i öster).

Kommunledningskontorets kommentar

Försvarsmaktens ställningstagande innebär att **området måste strykas**

Område 6

Förvarsmakten: Vindkraftverk i detta område kan ge stora störningar på försvarets tekniska system.

Tierps kommun: Det är olämpligt med stora vindkraftverk så nära en så viktig flyttfågellokal som sjön Tämnaren. Den regionala landskapskartaanalysen visar att Tämnarenområdet är mycket känsligt för vindkraft. Här finns också småskaliga jordbrukslandskap och området har betydelse för rekreation och friluftsliv.

Uppsala naturskyddsförening: Olämpligt mht natura 2000-områden och fågelkoncentrationer vid Tämnaren.

Uppsala universitet: Gissningsvis kommer fågelsituationen i området att inverka på utbyggnadsmöjligheterna i området

Länsstyrelsen: Området berörs av ett havsörensrevir vid Tämnaren

Fritids- och naturvårdsnämnden: Områdesbeskrivningen bör kompletteras med att det i närheten finns dels den fågelrika Tämnaren, dels stora våtmarker sydost därom med naturvärden

Föreningen vårda Uppsala: Vindkraftutbyggnad bör inte ske väster om vägen från Nolmyra, av hänsyn till Tämnarlandskapet

Kommunledningskontorets kommentar

Försvarsmaktens ställningstagande innebär att **området måste strykas**. Naturhistoriska riksmuseet bekräftar att det finns ett havsörensrevir inom området, vilket redan det föranleder en strykning – vindkraftsetablering här är troligen inte förenlig med artskyddsförordningen.

Område 7

Förvarsmakten: Vindkraftverk i detta område kan ge stora störningar på försvarets tekniska system.

Tierps kommun: Området ligger i närheten av Vendelsjön som är av riksintresse för natur- och kulturmiljön samt omfattas av landskapsbildsskydd. Stora vindkraftverk kan påverka landskapsbilden på ett påtagligt sätt.

Östhammars kommun: Riktlinjer om hänsyn till eventuell visuell störning för Dannemorabygden bör läggas till. Mellankommunalt samarbete önskas kring detta och ev påverkan på bebyggelse i samma område.

Uppsala naturskyddsförening: Olämpligt mht natura 2000-områden och fågelkoncentrationer vid Vendelsjön

Svenska kraftnät: Området genomkorsas av en föreslagen sträckning för 400 kV-kraftledning enligt förstudie (Råsten-Hamra)

En privatperson (närboende, Risby 14:1) protesterar mot gränsdragningen för område 7 eftersom det finns risk att en vindkraftspark försämrar livskvaliteten främst med avseende på buller. Brevskrivaren är oerhört känslig för ljud och har därför med omsorg valt boplatsen som förvärvades för mindre än tio år sedan. Brevskrivaren menar också att en vindkraftspark kommer att påverka marknadsvärdet på fastigheten negativt, eftersom det är det suveräna läget som gör fastigheten särskilt attraktiv i dagsläget.

Länsstyrelsen: vindkraftsetableringar som påverkar närlägna riksintresset Vendels (C14, i Tierps kommun) kärnvärden bör undvikas. Här är risken för påverkan hög. Vendel är ett odlingslandskap i centralbygd, präglat av förhistoriska och medeltida stormannaätter, stormannakyrka och medeltida slottsanhägning i Örbyhus. Miljön har gett namn åt en av järnåldernas huvudperioder, vendeltiden, och ingår i ett kulturminnesvårdsprogram för Tierps kommun samt innefattar ett landskapsbildsskyddsområde. Det är här särskilt viktigt att beskriva hur riksintresset kan tillgodoses.

Länsstyrelsen: här finns några potentiellt förurenade gruvområden, vilket bör anges i beskrivningen eftersom anläggningsarbeten kan innehålla risker för förurening av grundvatten

Kommunledningskontorets kommentar

Försvarsmaktens ställningstagande innehåller att området måste strykas

Område 8

Flera påpekar att beskrivningarna till 8A respektive 8B råkat byta plats i rapporten, vilket försvårat läsningen. En privatperson menar att beskrivningen för 8A måste ses över och förbättras samt att skogsvägar och andra möjliga anslutningsvägar beskrivs närmare.

SGU: Geologiska föruts att lägga till: Småkuperat med ofta tunna jordlager och stor mängd berggrundsbrottningar, som kan försvåra vägbyggnad men ger goda möjligheter att välja bergfundament.

8A.

Norrälje kommun anser att det är olämpligt med vindkraftsetablering (16 verk) i området 8A med hänsyn till den påverkan det kan få på det stora opåverkade området på Norrtäljes sida kommungränsen, på friluftslivet där samt på befintlig bebyggelse och möjligheterna till ny bebyggelse vid Gavel-Långsjön

Länsstyrelsen konstaterar att område 8A angränsar till ett område med motstående intressen där vindkraft ska prövas restriktivt enligt Norrtäljes vindkraftspolicy. Enligt Norrtäljes översiktsplan utgör det angränsande området ett stort sammanhängande skogsområde med många värdeärnor av med betydelse för biologisk mångfald och ekologi. Större vägar och bebyggelseområden saknas, så det är tynt och har vildmarkscharaktär.

Länsstyrelsen: Området 8 A berörs av ett havsörnsrevir

Föreningen vårdar Uppsala: Naturreservatet Aspdalsmossen tangerar området 8A och kräver särskild hänsyn

Uppsala universitet: Gissningsvis kommer fågelsituationen att inverka på utbyggnadsmöjligheterna i området

Smara samfällighetsförening samt 18 yttranden från privatpersoner boende vid Smara, strax öster om område 8A, i Norrtälje kommun vänder sig mot eventuell vindkraft i hela eller delar av området. Argumenten är sammantaget:

- Bullerstörningar
- Förfulad utsikt
- Störande blinkande ljus på vindkraftstornen
- Orörd natur – utsikt och friluftsliv
- Djur- och fågelliv, t ex häckande havsörn
- Ev påverkan på jaktmöjligheter
- Sänkta fastighetsvärden
- Naturreservat i närheten
- Kulturmiljö
- Transporter under byggtiden och driften
- Minskad turism
- Avfolkning och därmed minskade arbetstillfällen

Kommunledningskontorets kommentar

Området föreslås krympas från öster och ev söder eller strykas. Ett havsörnsrevir har bekräftats av naturhistoriska riksmuseet. Häckningsplatsen finns vid Sottern, vilket kräver ca 3 km skyddsavstånd. Även närheten till Gavellanda flygplats kan spela in. Fördjupade analyser får avgöra.

8B.

Ett yttrande från Smaraborna (se ovan) vänder sig även mot 8B, främst om vindkraftverken blir synliga från Smara och Sottern.

SGU: i 8B finns grundvattenförekomster som pekats ut av vattenmyndigheten och ingår i vattenförvaltningen. Det bör framgå.

Länsstyrelsen: här finns två före detta deponier (potentiellt förurenade områden), vilket bör anges i beskrivningen eftersom anläggningsarbeten kan innebära risker för förorening av grundvatten

Kommunledningskontorets kommentar

**Området behålls och får en något djupare beskrivning inför utställningen av planen.
Området kan eventuellt utvidgas något åt väster, som i samrådsversionen fått
markeringen ”möjligt område”.**

”Möjliga områden”

Länsstyrelsen markerar att på andra sidan kommungränsen av ett ”möjligt område” i nordost finns ett område av riksintresse för naturvården, med höga värden som främst bygger på att området är relativt oexploaterat (skogsmark och våtmarker). Några natura 2000-områden finns där också.

Knivsta kommun anser att även ”möjliga områden med fördel kan beskrivas på samma sätt som ”lämpliga områden”, så att ev motstående intressen mm framgår och ger ett bedömningsunderlag. Ett av dessa ligger vid kommungräns mot Knivsta, nära Lagga kyrkby och badplatsen vid Eda. Där finns stor risk för negativa konsekvenser för kulturmiljö och friluftsliv. Det bör framgå att ytterligare utredningar samt samråd med Knivsta är nödvändiga tidigt i en ansökningsprocess.

Knivsta anser att stor negativ påverkan på närliggande kulturmiljöer bör kunna vara avslagsgrund i ”möjliga områden”

Kommunledningskontorets kommentar

De ”möjliga områdena” ska inte ses som slututredda, vilket kommer att tydliggöras i utställningsversionen av planen, liksom att samråd med angränsande kommuner kommer att behövas vid etableringsinitiativ. Däremot är det inte meningsfullt att beskriva alla dessa små, eller svagt sammanhangande områden. Försvarsmaktens intressen kan komma att minska även de ”möjliga områdena” – det analyseras av försvaret under oktober månad.

Detaljer

Försvarsmakten markerar att övningsfältet Skogs-Tibble inte är av riksintresse för försvaret, men väl ett intresse.

Uppsala universitet: Energiproduktionen bör beräknas på en fullasttid på ca 20% vilket för 170 verk ger en årsproduktion på 0,60 respektive 0,89 TWh beräknat på 2MW- respektive 3MW-verk. Uppsala universitet ger vidare detaljsynpunkter på framställningen på s 11-12.

Kulturnämnden vill att förslaget kompletteras med en definition av begreppet kulturmiljö, dvs ”den av människan påverkade fysiska miljön”, på sid 17.

Vattenfall understryker att den tabell på sidan 16 som visar vilka spänningsnivåer i näten som matchar olika anslutningseffekter för vindkraftverk bara är exempel. Skilda nät har olika förutsättningar.

Länsstyrelsen vill att de kommunala myndigheter som ska vara med på samråd läggs till under rubriken ”samråd” på sid 44. Tillsynsmyndigheten ska vara med på samråd inför en tillsynsansökan. I Uppsala är all tillsyn över så kallade B-anlägggnignar delegerad från länsstyrelsen till kommunens miljö- och hälsoskyddsnämnd.

Länsstyrelsen vill att begreppet ”miljötillstånd” på sid 44 bytes ut mot ”tillstånd eller anmälan enligt miljöbalken” som är mer korrekt.

Fritids- och naturvårdsnämnden: Rubriken ”allmänna intressen” (på sidan 18) är missvisande eftersom texten omfattar endast en delmängd av de allmänna intressena. Även natur- och friluftsintressen (inklusive landskapsbild) utgör i lagens mening s.k. allmänna intressen.

Det är litet oklart beskrivet hur analysen/urvalsprocessen har skett i förhållande till redovisade natur- och friluftsvärden. (Jämför sid 5 punkt 4, sidan 10 punkt 2 och sida 28 de två sista punkterna i ”Steg 1”). Det är otydligt vilka objekttyper som klassificerats respektive inte klassificerats som ”värdefulla natur-, kultur- och friluftsmiljöer”. Dessutom anges att ”sankmarker undantas” samtidigt som flertalet av de utpekade lämpliga områdena ändå innehåller vissa inslag av våtmarker. Det behöver förtydligas närmare i texten hur analysen gjorts.

Knivsta kommun föreslår att även ”badplatser” räknas till sådana platser och stråk för friluftsliv som vindkraftsparker inte bör ligga i direkt anslutning till.

Kommunledningskontorets kommentar **Föreslagna ändringar förs in.**

Övriga ”medskick”

Uppsala universitet framför att den vertikalaxlade tekniken för vindkraftverk som tagits fram genom forskning vid Uppsala universitet kan ge regionen extra synlighet om de kan utnyttjas här. Teknikens fördelar beskrivs (se vidare i yttrandet)

Länsstyrelsen och Trafikverket understryker att transportvägar för byggskedet bör utredas och planeras noggrant i samråd med trafikverket.

Handelskammaren anser det viktigt att varje etablering själv bär nödvändiga kostnader för vägdragning/förbättring och att de knappa statliga bärighetsanslagen reserveras för jord- och skogsbrukets behov. Gatu- och trafiknämnden förutsätter att exploateren bekostar infrastrukturutbyggnaden.

Handelskammaren anser också att de ekonomiska förutsättningarna för vindkraft är skakiga och att vi inte ska öka det ekonomisk-politiska trycket på etableringar utöver vad marknaden bedömer riktigt.

Lantbrukarnas riksförbund anser att vindkraftverk bör anslutas med markförlagda kraftkablar till regionala elnät/stamnät.

Trafikverket anför att om markkabel behöver anläggas så att den korsar järnväg erfordras särskilt tillstånd.

Fyrisåns vattenförbund vill att vid byggnation ska åtgärder vidtas så att inte möjligheten att uppnå god vattenstatus enligt EU:s ramdirektiv försvåras.

Post- och telestyrelsen (PTS) rekommenderar inför eventuell vindkraftsetablering att samråd genomförs mellan vindkraftbolag och radiolänksoperatörer i området. PTS kan bidra med information om vilka radiolänksoperatörerna är.

Länsstyrelsen menar att kommunen innan planen antas bör stämma av med länsstyrelsen att inga för vindkraft lämpliga områden hamnar inom naturreservat. De reservat som nu är på planeringsstadiet har tagits hänsyn till.

Kommunledningskontorets kommentar

Kommunledningskontoret tackar för synpunkterna

Synpunkter på MKB:n

SGU noterar att miljökvalitetsmålet ”Grundvatten av god kvalitet” inte tagits upp bland dem som anses ha relevans vid utbyggnad av vindkraft.

Kulturnämnden vill, med hänvisning till att kulturmiljöunderlagen för landsbygden i åtskilliga fall är föråldrade, att texten kring kulturmiljö på sid 47 kompletteras: ”Områdena har avgränsats med ett skyddsavstånd till kända värdefulla kulturvärden. Vid varje etablering krävs att mer detaljerade studier av lokala kulturhistoriska karaktärsdrag och strukturer görs och där även följdforetagens påverkan studeras”.

Länsstyrelsen vill att påverkan på grundvatten samt fåglar och fladdermöss läggs in i miljöbedömningen.

Kommunledningskontorets kommentar

Miljökonsekvensbeskrivningen kompletteras med grundvatten, fåglar och fladdermöss.

Skrivningen om kulturmiljö kompletteras

Bilaga 1. Översikt över inkomna samrådsyttranden

Samrådsinstans	Avstår yttrande	Yttrande med synp.	Ingen erinran
Kommunala nämnder, styrelser, bolag			
Barn- och ungdomsnämnden	X	(X)	
Byggnadsnämnden			X
Fastighetsnämnden			
Fritids- och naturvårdsnämnden		X	X
Gatu- och trafiknämnden		X	
Kulturnämnden		X	
Miljö- och hälsoskyddsnämnden		X	
Räddnings- och beredskapsnämnden			X
Styrelsen för teknik och service	X		
Socialnämnden för barn och unga	X		
Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden			X
Uppsalahem			X
Kommuner			
Knivsta kommun		X	
Norrtälje kommun		X	
Tierps kommun		X	
Enköpings kommun			X
Östhammars kommun		X	
Myndigheter mfl			
Länsstyrelsen i Uppsala län		X	
Trafikverket		X	
Försvarsmakten		X	
Sveriges geologiska undersökning, SGU		X	
Svenska kraftnät		X	
Energi myndigheten		(X)	
Post- och telestyrelsen		(X)	
Övriga			
Regionförbundet i Uppsala län			X
Föreningen vårdar Uppsala		X	
Upplands ornitologiska förening		X	
Naturskyddsföreningen		X	
Vattholma i samverkan		(X)	
Uppsala universitet		X	
Björklinge hembygdsförening		(X)	
Vattenfall Eldistribution AB		X	
Nordex AB		X	
Smara samfällighetsförening		X	
Handelskammaren i Uppsala län		(X)	
Fyrisåns vattenförbund		(X)	
Skogsstyrelsen			X
Fastighetsägarna			X
Bålinge hembygdsförening			X

Entomologiska föreningen
Svenska turistföreningen

Privatpersoner med synpunkter

Därav på område:

4
7
8A
8B

26
1
1
18
1

X
X